

Tema: Nationalstaterne og globaliseringen

Begrebet globalisering ville selvsagt ikke være genstand for så intense diskussioner og stærke følelser, hvis det var det rene fatamorgana. På tværs af nationale grænser, forskellige kulturer og politiske systemer har der på godt og ondt udviklet sig en global markedsplads. Det er sket i en verden, der siden Sovjetimperiets sammenbrud opfattes som unipolær med kun en supermagt, der til gengæld ser det som sin indlysende ret at gøre indflydelse gældende over alt på kloden.

Samtidig har den nylige krig i Libanon og Israel demonstreret, hvor stærkt den nationale territorietænkning stadig er styrende for enkeltstaternes handlinger: En øget optaget af den nationale identitet og afgrænsning over for 'de andre' går hånd i hånd med globaliseringen.

Verden står i disse år over for disse to modsatrettede tendenser. Om den ene vil slå stærkere igennem end den anden, hersker der dyb uenighed om.

Tilsvarende ser nogle dybe, konflikttruende modsætninger mellem de to tendenser, mens andre fremhæver muligheden for en 'fredelig sameksistens'.

Redaktionen har med dette nummer af *Udenrigs* ønsket at belyse sam- og modspillet mellem globaliseringen og de stærke nationale strømninger. Det sker ud fra forskellige indfaldsvinkler og ud fra forskellige grundsynspunkter på globaliserings omfang og karakteristika.

Ét synes dog at stå klart. Nationalstaterne vil langt ud i fremtiden udgøre den institutionelle rygrad i det internationale samarbejde. Det giver nærmest sig selv i de verdensomspændende organisationer, men også i EU hviler samarbejdet på medlemsstaternes indbyrdes relationer.

At anskue det globale system som et samarbejde mellem nationalstater er imidlertid ikke ensbetydende med, at begrebet 'stat' kan betragtes som en entydig størrelse. Ikke blot er der kolossal forskel på deres indbyggertal og økonomiske ressourcer, men også på deres evne og vilje til at optræde som velfungerende stater. Nogle er det ligefrem gået så skidt, at de har fået prædikatet 'fejlslagne stater'.

Det er disse – og endnu flere – perspektiver, der bliver behandlet i en række artikler i dette nummer.

Redaktionen